

□

**Länsstyrelsen i Stockholms län
Sollentuna kommun
191 86 Sollentuna**

Överklagande av detaljplan för kvarteren Manskapet och Mässen m.fl. samt del av Helenelund 7:5, Silverdal, Helenelund, Sollentuna. Dnr KS 2003/457-139 Diariekod: 203.

Detaljplanen bör upphävas då den strider mot flera viktiga regionala funktioner och mot den vid planläggningen gällande översiktsplanen för Sollentuna kommun samt föregriper planeringen av naturreservatet Tegelhagsskogen. Därtill strider detaljplanen mot lagen om nationalstadsparken (MB 4.kap 7§).

Den antagna detaljplanen medger en kraftig utökning av bebyggelse i det 300 m breda stråk närmast Edsviken som idag förbinder Tegelhagsskogen med Kungliga nationalstadsparken. I dag består bebyggelsen i detta område endast av tre (?) hus, varav två är mindre villor omgivna av trädgårdar och ett är ett litet större tegelhus, xx-huset. Den antagna detaljplanen medger byggande av 50 villor med en sammanlagd byggarea om x kvm.

1) Tegelhagsskogen ingår i ett större kärnområde som omfattar Ulriksdal och Sörentorp. Bebyggelsen i Silverdal har kapat en del av området och skurit av sambandet till viss del, men fortfarande finns ett ganska brett stråk utmed Edsviken som får hela området att hänga ihop. Det är därför viktigt att se till att detta stråk inte görs smalare än vad det är idag - dvs. motsvarar den tidigare 300-metersgränsen för strandskyddet.

Citat: *"Ulriksdals kärnområde omfattas av Ulriksdal och Sörentorp samt sträcker sig in i Sollentuna kommun där det i norr avgränsas av bebyggelsen i Helenelund. I väster avgränsas kärnområdet av E4:an, i öster av Edsviken och i Söder av E18 samt bebyggelsen i Bergshamra."*

Ref. Naturvårdens intressen i området Ulriksdal, Haga-Brunnsviken, norra och södra Djurgården, Solna stad, miljökontoret och Fritid Stockholm. Samrådsförslag i maj 1992 till program för planering för det som skulle bli nationalstadsparken. s.32

På samma sätt uttrycker sig Sollentuna kommun i planen för Margareteborg år 2000:

Citat: *Sett utifrån de biologiska förutsättningarna är Margreteborg och Tegelhagen en fortsättning på Nationalstadsparkens struktur och kvaliteter. Nyckelområden för biologisk mångfald är lundområdena, strandzonen och de våtmarksområden som fortfarande är intakta. Dessa sparas i detaljplaneförslaget. Granskogsområdenas betydelse för biologisk mångfald bedöms vara mindre men inte oväsentliga. Delar av detta tas i detaljplaneförslaget i anspråk för bebyggelse. Kopplingen till Järva grönkil och Lindö/Rösjö grönkil bedöms, med de kunskaper som finns idag om spridningsbiologi och populationsdynamik, vara betydligt svagare än med **Nationalstadsparken**. (ref. D-097-01, Detaljplan för Margareteborg, Helenelund, 200-01-17, s.5)*

Även de kulturhistoriska aspekterna av förbindelsen med nationalstadsparken framhålls:

Citat: *Rådan är känd från 1500-talet och har tidigare legat under Ulriksdals slott. Med rättarbostad från 1600-talet och herrgård från 1700-talets mitt hör Rådan både historiskt och fysiskt ihop med den i söder anslutande **Nationalstadsparken**. Till Rådan hör även ett unikt internatskolehus ritat av Axel Kumlien 1890. (Op. cit. s.10)*

2) I Kommunplan för Sollentuna 1998 framhålls att i områden som gränsar direkt till Nationalstadsparken får förslag till bebyggelse och andra åtgärder inte utsätta parken för påtaglig skada. Detta med hänvisning till proposition 1994/95:3 för bildandet av Nationalstadsparken. Lagen anger att åtgärder inom parken inte får skada riksintresset nationalstadsparken. Utanför parken får åtgärder heller inte vidas som påtagligt skadar parkens natur- och kulturvärden. I denna kommunplan

sågs länsstyrelsen ha godtagit kommunens planer på utbyggnad av bostäder och arbetsplatser i Margreteborg. (ref. Kommunplan för Sollentuna 1998, s.48). I Margreteborgsplanen ingick inte ny bebyggelse i området vid Rådan inom 300 m från Edsviken (se kommunplan 1998 s. 51), vilket kan ha varit anledningen till att länsstyrelsen godtog planen.

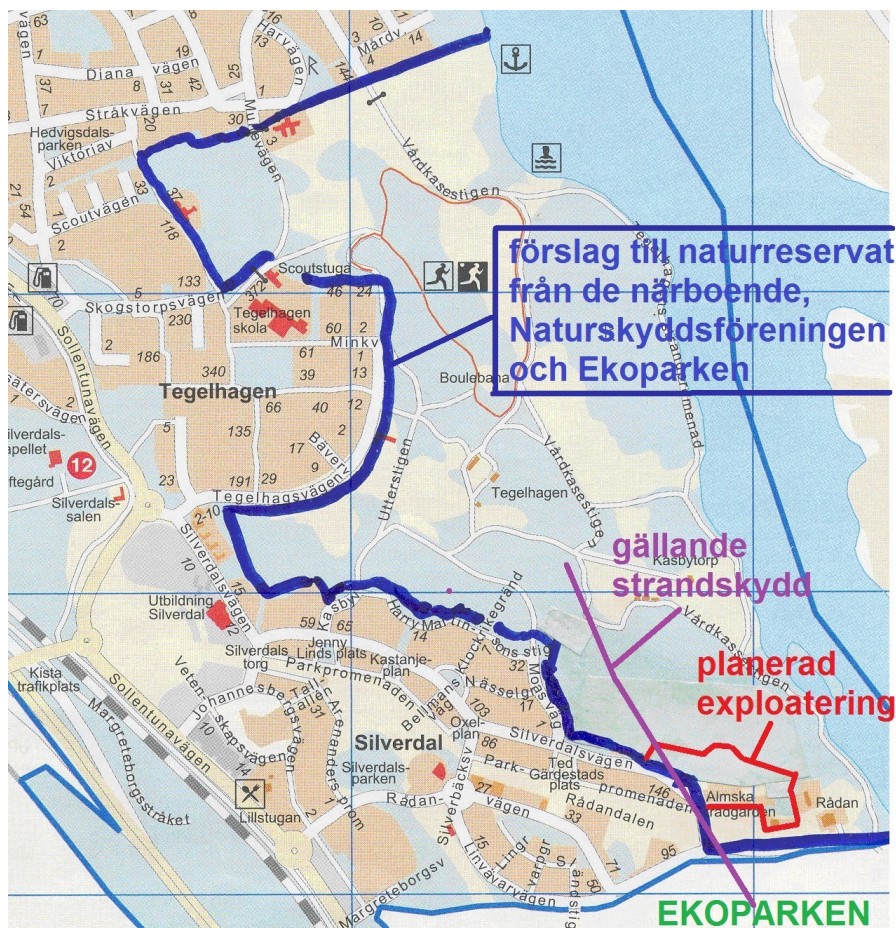
Den skada det här handlar om gäller spridningsvägar. Ett viktigt syfte med Nationalstadsparken är att bevara och utveckla dess biologiska mångfald. Då är spridningsvägar från det omgivande storlandskapet helt avgörande. Den enda spridningsväg som finns in till Nationalstadsparken är den norrifrån. Järvakilen och Rösjökilen möts i Tegelhagsskogen. Järvakilen har stora barriärer i järnväg och E4 och den nyligen tillkomna bebyggelsen i Silverdal reducerar dess kapacitet ytterligare - riksintresset har alltså redan skadats. Sträckan utefter Edsviken, som binder ihop Tegelhagsskogen och Nationalstadsparken, är därför ytterst viktig. Ytterligare bebyggelse i området inom 300 m från stranden skulle påtagligt ytterligare skada riksintresset.

3) Kommunen var 1998 medveten om riksintresset Nationalstadsparken och tog viss hänsyn. I kommunplanen 1998 redovisas området för strandskyddet 300 m upp från Edsviken som en grönkil som inte skulle få skäras av. Den nu planerade bebyggelsen går in i det område som då ansågs skyddsvärt. (Se kommunplan 1998 s. 19 och s. 51)

4) Ett förslag till naturreservat diskuteras nu inom Sollentuna kommun, efter det att kommunen antagit detaljplanen för kv Manskäpet och Mässen m.m. Ur naturskyddssynpunkt är detta en bakvänd ordning. Om ett naturreservat inrättas i den återstående naturen vid Tegelhagen ökar värdet av att det finns fungerande natursamband mellan det blivande reservatet och omgivande natur. Natursambandet kan då fungera dubbelriktat, dels genom att stärka nationalstadsparken, dels genom att berika naturreservatet. Isolerade grönområden tenderar att successivt utarmas, vilket kommer att ske med Tegelhagsskogen om inte förbindelser med det omgivande landskapet säkras. Den barriär som skulle skapas av exploatering enligt detaljplanen får således en dubbelt

negativ effekt. Eftersom området kring Rådans nedre lopp redan är exploaterat minskas den tillgängliga strandzonen från 300 m till ca 40 m om den föreslagna planen genomförs.

5) Punkterna 1)-4) utmynnar i nedanstående förslag till avgränsning av naturreservatet Tegelhagsskogen.

Vi yrkar således att länsstyrelsen upphäver den av Sollentuna kommun antagna detaljplanen. Av samma skäl som anförts ovan bör också den tidigare planen i området upphävas eller exploateringen minskas och förläggas i mindre kritiska delar av området.

Sollentuna 2013-11-15

Herbert Henkel
Ordf. Naturskyddsföreningen i Sollentuna

Richard Murray
ordf. Förbundet för Ekoparken